

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIUS**

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
A.Vivulskio g. 11
LT-2693 Vilnius

2011-02-11 Nr. 05-2-175

Lietuvos Respublikos Seimo
Socialinių reikalų ir darbo komitetui (žiniai)
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius

DĖL LR CIVILINIO KODEKSO 3.212 STR. PAPILDOMO REGLAMENTAVIMO

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, apibendrinusi pareiškėjų kreipimuose nurodytas problemas, atkreipia Jūsų dėmesį į būtinybę keisti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.212 straipsnio nuostatas, kadangi jos neužtikrina galimybės tėvų globos netekusiam vaikui būti įvaikintam bei augti šeimos aplinkoje.

Atkreiptinas dėmesys, jog Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.212 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad, jei įvaikinamo vaiko tėvai yra nepilnamečiai ar neveiksnūs, būtinas jų tėvų arba globėjų (rūpintojų) rašytinis sutikimas, patvirtintas teismo. Jei įvaikinamas vaikas turi įstatymų nustatyta tvarka paskirtą globėją (rūpintoją) (išskyrus valstybinę globos instituciją), būtinas globėjo (rūpintojo) rašytinis sutikimas, patvirtintas teismo.

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigoje yra duomenų apie konkrečius atvejus, kuomet galimų įvaikinti vaikų neveiksnių tėvų globėjai kategoriškai prieštarauja savo globotinių vaikų įvaikinimui, kai tuo tarpu patys neketina įvaikinti/globoti (rūpintis) tų vaikų. Neretai galimi įvaikinti vaikai neturi jokio ryšio su savo neveiksniais biologiniais tėvais ir jų globėjais, nes pastarieji *nelanko ir kitais būdais nepalaiko ryšių su globos įstaigoje gyvenančiais vaikais*.

Taip pat vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus praktikoje stebimas negatyvus nevyriausybinų globos įstaigų požiūris į įvaikinimą. Nevyriausybines globos įstaigas, piktnaudžiaudamos teisės aktuose globėjams (rūpintojams) įtvirtintu reikalavimu patvirtinti teisme sutikimą dėl globojamo (rūpinamo) vaiko įvaikinimo, neretai, siekdamos, kad nepilnamečiai liktų globos įstaigose, nelinkusios patvirtinti minėto sutikimo.

Pažymėtina, jog vaikas visapusiškai ir harmoningai vystytis gali tik augdamas šeimoje. Šeima yra svarbiausia terpė, kurioje vaikas gali sėkmingai augti, vystytis ir tobulėti. Jungtinių

Tautų vaikų teisių konvencijos 20 straipsnis numato, kad vaikas, kuris laikinai arba visam laikui yra netekęs savo šeimos aplinkos arba kuris dėl savo interesų negali toje aplinkoje būti, turi teisę į ypatingą valstybės teikiamą apsaugą ir paramą. Valstybės, vadovaudamosios savo įstatymais, pasirūpina tokio vaiko alternatyvia priežiūra, kuria yra laikoma globa (rūpyba) ir įvaikinimas.

Todėl, siekdama Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje įtvirtintų vaiko teisių ir teisėtų interesų visuminio realizavimo bei atsižvelgdama į visuotinai privalomą būtinybę užtikrinti geriausiuosius vaiko interesus, vadovaudamasi Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo 12 straipsnio 10 punkto ir 15 straipsnio 1 dalies straipsnio nuostatomis, prašau aptarti galimybes dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.212 straipsnio nuostatų papildomo teisinio reglamentavimo bei pateikti nuomonę šiuo klausimu iki 2011-03-01.

Pagarbiai

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė